

Verksamhetsplan 2021

2021 är det fjärde och sista året för handlingsprogrammet ”Teckenspråk – en hållbar framtid”. Genom ett gemensamt och socialt ansvarstagande kan vi tillsammans skapa ett samhälle där teckenspråk är självklart. I en hållbar framtid ser vi ett samhälle där rätten till språk, kommunikation, utveckling och delaktighet, både för vår generation och för kommande generationer, säkerställs.

År 2020 var ett annorlunda och omtumlande år på grund av pandemin och covid-19. Därför finns det i denna verksamhetsplan även aktiviteter som planerades att genomföras 2020 men blivit uppskjutna till 2021. Dessa är markerade med *.

Starkare rätt till teckenspråk

Teckenspråksmiljö

Påverkansverktyg och information om vikten av teckenspråksmiljö och kriterier för en fullgod teckenspråksmiljö ska tas fram. Verktöget blir användbart i det regionala och lokala intressepolitiska arbetet och syftar till att belysa teckenspråksmiljö i olika kontexter, såsom förskola, skola, arbetsplatser, föreningslokaler och i hemmet.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 1b, d, e & 5e

Nätverk för teckenspråkslärarna *

SDR vill stimulera till nätverk för teckenspråkslärare, få en uppdaterad bild av teckenspråkslärarnas yrkesstatus och deras situation. En förhoppning är att nätverket kan motivera till ett återbildande av teckenspråkslärarföreningen. Ett seminarium planerades under 2020 men genomförs i samarbete med Isof under våren 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 1f

Språkdeprivation *

SDR har under 2020 deltagit i ett kartläggningsarbete om språkdeprivation och detta arbete följs upp under 2021. En annan planerad aktivitet är att arrangera en tvådagarskonferens om språkdeprivation för olika målgrupper. Planen var att konferensen skulle genomföras under hösten 2020. Istället genomförs den under 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 1h

Döva med kognitiva funktionsvariationer

SDR kommer under 2021 att initiera dialoger och förfrågningar om samverkan för att utreda och kartlägga situationen för döva med kognitiva funktionsvariationer. Det kommer inledningsvis att vara i form av en förstudie inför ett nationellt kunskapscenter.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 1g

God hälsa och välbefinnande

Psykisk ohälsa *

Under våren ska förbundet utforma och skicka in en projektansökan med fokus på dövas psykiska hälsa. Projektet syftar till att lyfta kunskapen om psykisk ohälsa, vikten av god bemötande inom vården och samla material inom området.

Inom ramen för projektarbetet ska SDR också samla information från våra regionala och lokala organisationer och medlemmar om hur döva upplever sin psykiska hälsa. Detta arbete kommer även att inkludera information om aktuell forskning och samhällets utbud av psykiatrisk vård för döva.

Fokusområde från förbundsmöte 2019 och 2020

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 1g

Fortsatt arbete för ett nationellt kunskapscenter

Förbundet har sedan tidigare påbörjat arbetet genom att ha dialog med fler aktörer och planerar att ta fram en projektbeskrivning om hur ett nationellt kunskapscenter för döva ska organiseras och utvecklas. Kunskapscentret ska genomsyras av döv- och teckenspråkskompetens och arbeta med frågor såsom vårdguiden, kommunala insatser, familjerådgivning, BUP, äldre vägledning och kvinnojour. Det ska även finnas kompetens kring bland annat döva med språkdeprivationsskador och döva med kognitiva funktionsvariationer. Under 2021 ska en förstudie formuleras och skickas in, förutom utveckling av dialoger med potentiella samarbetsparter.

Mål enligt handlingsprogram: 2d och 4h

Minskad fattigdom

En samlad tolktjänst

SDR fortsätter samarbetet med SDUF, FSDB, DBU, DHB, HRF och UH för påverkansarbete och bevakning av socialdepartementets utredning *Förstärkt tolktjänst för jämlikhet och delaktighet* (2020:79). Resultatet och kraven från vår rapport *Rätt till tolk – ingen tolkningsfråga!* utgör vägen framåt för arbetet under 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 3a

Körkortsteori på teckenspråk

Frågan om en uppdaterad version av boken om körkortsteori på teckenspråk har följts upp och SDR fortsätter påverkansarbetet att en sådan ska tas fram.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 3h

Döva och taxikörkort

På sistone har flera döva väckt frågan om orättvisan i att döva inte får skaffa sig taxikörkort i Sverige, trots att det är möjligt i flera andra länder. Detta har blivit mer tydligt i och med flera döva från andra EU-länder kan försörja sig genom att arbeta som taxichaufför. Därför arbetar förbundet 2021 för en förändring i Trafikverkets föreskrifter om kraven som utestänger döva.

Punktinsats utöver handlingsprogram & fokusområde

Mer jämlikt samhälle

Utbildningspaket till myndighet *

SDR vill utveckla någon form av turkos certifiering, som visar att verksamheten, företaget eller organisationen genomgått ett utbildningspaket om döva och teckenspråk. Exempelvis kan SDR arrangera en workshop tillsammans med beställaren där en handlingsplan tas fram för hur man kan utveckla bemötandet av döva inom deras uppdrag, verksamhet eller arbetsplats. Med utgångspunkt från SDR:s tidigare projekt och informatörsnätverk ska material och nätverk uppdateras och utvecklas för att sedan bli en del av det nya utbildningspaketet. Ämnen som berörs inom utbildningspaketet är bland annat teckenspråk, bemötande och dövstudier.

Detta arbete påbörjades under 2020 men slutförs under 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 4d

Juridisk kompetens och rådgivning

Förbundet ska utreda för- och nackdelar med att knyta an juridisk kompetens till förbundet och tänkbara former för detta. Under året kommer utredningen att resultera i ett förslag hur det i så fall kan förverkligas. Detta kommer senare att lyftas i lämpligt forum med våra regionala och lokala organisationer.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 4m

Stark dövrörelse

Kongress

På grund av pandemin ordnar SDR sin första digitala kongress, vilket innebär att både förberedelser och genomförande blir annorlunda. Genom kunskapsspridning, kurser och goda förberedelser skapar vi förutsättningar för en bra kongress men också hur dövrörelsen kan utveckla ett digitalt arbetssätt, digitala events och mötesplatser. Extra resurser läggs på teknisk support och utveckling av en kommunikationsplattform för alla regionala och lokala organisationer.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a, d och e

Handlingsprogram för 2022 till 2025

Förbundet utformar ett nytt handlingsprogram för perioden 2022 till 2025 efter kongressens behandling av och beslut om propositioner och motioner. Innan årets slut kommer det att förankras med alla organisationer. Vi kommer också att arbeta fram en modell för bättre översikt av hur arbetet fortlöper med frågor som har sitt ursprung i motioner.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a

Internationellt samarbete

SDR kommer att delta på olika möten och events med DNR, EUD och WFD under året för gemensamma och aktuella diskussioner. SDR fortsätter också samarbetet med MyRight och därigenom också våra egna biståndsprojekt i Bolivia och Sri Lanka. Internationella dövveckan och den internationella teckenspråksdagen i september kommer att uppmärksammas på olika sätt, genom bland annat material från WFD.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5c

Dövas dag - handbok för arrangörer *

Sedan 1920-talet har ”de dövstummas dag”, idag dövas dag, arrangerats och sedan dess har formerna och firandet utvecklats och sett olika ut. Vi har fått önskemål om en så kallad handbok för arrangörer inför Dövas Dag som värdföreningarna kan använda. Handboken kan innehålla frågor som arrangören behöver tänka på som till exempel säkerhet, budget och finansiering, programutformning, information och checklista. En arbetsgrupp ska bildas, bestående av ett antal tidigare Dövas Dag-arrangörer, med uppdrag att diskutera och forma handboken så att den utgör ett stöd för framtida arrangörer. På grund av pandemin har digitala arrangörskap fått ett större utrymme och kan komma att påverka hur Dövas Dag ska och kan genomföras. För att beakta våra nya erfarenheter kommer detta att fullföljas under 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5e

Arrangera Dövas Dag

SDR arrangerar Dövas Dag 2021 och på grund av pandemin kommer detta att bli ett digitalt event som genomförs den 18 september. Dagen kommer att uppmärksamma dövrörelsens arbete och Dövas Dag som en av flera viktiga mötesplatser för döva – denna gång digitalt.

Punktinsats utöver handlingsprogram och fokusområde

Lansering av nya webbplatser

Förbundet ska utveckla och lansera nya webbplatser för SDR inkl. nya möjligheter för insamlingsverksamheten, Dövas Tidning och webbshopen.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a & 5g

SDR:s 100-årsjubileum

Ett fortsatt planeringsarbete sker under 2021 inför SDR:s 100-årsjubileum 2022. En föreningsturné kommer att genomföras, med start våren 2022, för att fira tillsammans med våra regionala och lokala organisationer. Någon form av jubileumsmaterial ska tas fram genom arkiverat foto- och videomaterial som under året digitaliseras.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5i

Välkomstgåva och medlemsvärvning

Förbundet kommer också under våren att skicka en gåva till de som blir medlemmar 2021. Under hösten kommer SDR också att genomföra en medlemsvärvningskampanj, tillsammans med regionala och lokala organisationer. Detta kommer sedan att efterföljas av en intern utvärdering och planering inför nya rutiner och former för att visa uppskattning till både tidigare och nya medlemmar.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5d och g

Dövas Tidning

Redaktionellt arbete

Under 2021 fortsätter Dövas Tidning sitt ordinarie redaktionella arbete och löpande webbtv-inslag samt artiklar på dovastidning.se.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a

Omgjord webbplats

En omgjord dovastidning.se lanseras under våren. Vi har som mål att den ska upplevas som en modern och uppdaterad nyhetsajt. Den ska vara en självklar källa för alla som vill veta vad som händer i det svenska dövsamhället, kombinerat med internationella utblickar.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a

Fortsatt bred bevakning

Dövas Tidning planerar att göra journalistik och producera nyheter utifrån de områden i handlingsprogrammet som förbundet prioriterar under året och aktuella händelser i omvärlden.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a

Utgivning av Allt om teckenspråk

Under 2021 har vi glädjen att publicera ett nytt och extratjockt *Allt om teckenspråk*-specialnummer, lagom till Dövas dag i september och efter SDR:s kongress. Målgruppen är alla som på olika sätt har en koppling till det svenska dövsamhället och talar svenskt teckenspråk, eller är nyfikna på att lära sig svenskt teckenspråk.

Utveckling av annonsförsäljning

En fortsatt utveckling av annonsförsäljning efter nedlagda telefonförsäljningsverksamheten ifjol kommer att göras under året. Den nya och omgjorda webbplatsen möjliggör till fler digitala annonslösningar, bland annat mobilanpassade annonser. En ny marknadsplats med fokus på turkosa annonser (annonser från teckenspråkiga företag och organisationer) planeras att tas fram under året.

Extranummer i form av pdf

Dövas Tidning publicerar ett extranummer i form av pdf med ett urval av det bästa ur papperstidningen under året på dovastidning.se. Planerad utgivning: december 2021.

Mål enligt handlingsprogram 2018 till 2021: 5a